

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manvscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodiêre

Qvi ... Illas Omnes Complectitvr Historias, Qvæ Post Secvndam Sex
Tomorvm Editionem ...

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 ZV 1269

XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77432](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77432)

SURIELS

9
9
RVM
5

S. Porcari,
cum focijs
ab infide-
libus tru-
cidatur.

192 AVGVSTI XIII.

damur preciosissimæ passioni. Experimento iam cognoscetis, quantus illis ex no-
stra constantia timor, quanta nobis proueniat gloria. Talia senior perorabat, no-
mine quenque vocans, simulque acrimoniam quam gestabat corde, frontis praef-
rens dignitate.

Quibus verbis incaluit virrus, paulatimque timore depulso, maduerunt corda
tepenia, repentina Spiritus sancti rore perfusa. Suda redit facies, veluti si vidaseret
li purpuream clarefcere lucem sine nube diei. Agmina sancta super vultum senseret
retonantis, gaudentesque hilares Christum suis victoribus, arcem ætheris, ac patrum
familis aperire profundum. Dat signum felix concordia, dama præcedentia lu-
cris succedentibus recompensans. Itaque alacres, & de victoria iam securi, proce-
dunt castris, portis patentibus, omnes ornati, omnes albis vestibus induit, tanquam
agni immaculati, & incontaminati Iesu Christi, præcogniti ante constitutionem
mundi. O quali gaudio tunc ille tripudiauit Angelicus coetus, tatis beatorum mat-
tyrum occurrentes agminibus? Nulli dubium omnem cælestem Hierusalem tunc
exultasse ineffabiliter lætitia, tunc iucundatam esse inestimabili charitate, tuncque cum
omni gratulatione obuiam processisse, eosque ingenti lumine circumfuluisse, & vi-
que ad thronum, olim sibi etiam ante constitutionem mundi paratum, cum lau-
dibus & cantis spiritualibus perduxisse.

SERMO B. PETRI DAMIANI S. R. E. CARDINALIS AC OSTIENSIS EPISCOPI, DE SAN- CTO Cassiano martyre, ut habetur octavo Tomo Aloysi.

12. Augu.

DMIRABILIS & gloria nostra dispensatio
Conditoris, ita cursum nostra mortalitatis initu-
rit, fratres charissimi, ut per succedentium vicissitudi-
nes temporum, diversa nobis victoriis formarum Chri-
sti militum festivitates occurrant, que nostros ani-
mos ad amorem illius summe & continua solenni-
tatis accendant. Planè cum totius anni circulum tri-
umphalibus modo martyrum, modo confessorum
titulis Deus omnipotens variat, quid aliud, quam
velut sertum gloriae construit, quod vriue decora
liliorum atque rosarum varietate depingitur: Inter
quas nimis festivitates & hodierna non ignobi-
lis est, Hippoliti scilicet & Cassiani martyrum, quæ
tanquam geminum rutilat duorum lumen astrorum. Qui profectò Regis æterni
strenuissimi bellatores, diuersis quidem locis, diuersis subiacuere supplicij, sed una
vtrique erat causa certaminis, quia non dispar vtrunq; armaverat professio veritatis.

Enim uero Cassianus, cui potissimum famulatus est sermo, diu quidem latuit,
sed cum ad certamen peruenientum est, quid acrimonie, quid saporis, quid fortitudi-
nis granum sinapis occultaret, aperuit. Nam iuxta nominis sui præfigum, cum in
passionis pila persecutorum manibus pindi coepit & alteri, mox fragrantiam odo-
riferæ suauitatis, quæ in se latebat, adspersit. Cassia siquidem species est aromatica,
quæ integra quidem nullius esse videtur odoris, trita autem naturalis vim suauita-
tis emittit.

Beatus itaque Cassianus (ut gestorum illius testatur historia) dum scholaris do-
ctor existeret, breuibusque notis verba comprehendere pueros erudire, pro fide
Christi ad quæstionem deductus est. Cumque zelo succensus fidei, iudicium dece-
ta contemneret, & sacrificia profana calcaret, discipulorum manibus ad crucianum
traditus est, ut illis versa vice poenas exolueret, quos ipse dudum sub discipli-
næ ferula terruisset. Mox itaque indumentis exutus, manibus post terga ligatus, ar-
matu stylis & tabulis puerorum furentium agmine circumfunditur: qui vndeque
compunctus atque discriptus, toto corpore laceratur. Nouum planè & inusitatum
genus martyrij insignem Deo martyrem consecravit. Videtur autem hæc marty-
rij species ad similitudinem comparandam, nulli melius posse congruere, quâmi-
psi Regi martyrum Deo Salvatori. Nam & ille à suis discipulis occisus est, Iudeis
videlicet, quibus præcepta decalogi proprio digito descripta tradiderat, quos cere-

A suis scho-
laribus, sive
lis actabu-
lis totocor
pore discer-
pitur.

S. Cassia-
nus schola-
rium ma-
gister.

monis suis, sacrificiorumq; ritibus instruxerat, quos certe ad omnem viuendi rectitudinem, tanquam teneros sub disciplina pueros informauerat. Sicut ipse per Elia*Esa. 1* dicit: Filios enutriui & exaltaui, ipsi autem spreuerunt me. Nam & illi carnales Israëlitæ puerorum nomine digni fuerant, qui mar data legis, Prophétatumq; mysteria nō tenili grauitate pensabant, sed omnia superficietenuis ac pueriliter intelligebat.

Desunt aliqua.

Hinc est, quod & hic inuidissimus Christi miles beatus Cassianus inter grauissima panarum suarum tormenta superari non potuit, quia non eum ferrea lorica circundedit, nō galcea eristata protexit, sed lignum tantummodo Crucis armavit. Nam qui ligni huius vexillo munitur, spiritualis insultus nequit securus aggreditur. Hoc signum contra David ad bellum egrediens Philisteus ille sacrilegus ignorabat, atque idcirco mox in fronte percussus interiit, ubi scilicet vita sibi signaculum non impressit. Hoc signum salutis in fronte depingitur, ubi videlicet sacerdos summus in lege auri laminam in gloriam & decorem ponere videbatur in qua scilicet lamina illud gloriosum & ineffabile nomē Domini Tetragrammaton videbatur insculptum. Quod nimirum quid aliud, quam Crucem videbatur exprimere Saluatoris? Sic enim Crux quatuor habet cornua, ita & nomen illud quatuor literis *Exod. 12* constat. Crux ergo, decor & gloria sacerdotalis officij, in fronte ponitur, vt superluminari domus agni crucore perfuso, transuentis Angeli gladius euadatur. Econtra, in hac corporis parte Rex ille Ozias lepra percussus est (*iuxta Prophetæ vocem di-*
Psal. 82.) *centis: Impie facies eorum ignominia;* qui dum regali culmine arroganter intumuit, saufificandi licentiam, que solis debebatur sacerdotibus, sibimet usurpauit.

Hoc signum David in spiritu preuidens, gratulabundus aiebat: Signatum est super nos lumen vultus tui, Domine. Id quoque subiungit: Dediti latitiam in corde meo. Quā pretiosum, quamq; mirificum Crucis signum est, fratres mei, quod & superbos quoque cum ipso superbie authore destruit, & pro Christo certantes in proiectum gloria triumphalis attollit. Ecce, inquit Simeon, positus est hic in rūnam, & in resurrectionem multorum in Israel. Pretiosum, inquam, signum Crucis. Sed prout gestamus in fronte, utinam portemus in corde. Ille enim cordi suo signum Crucis veraciter habet impressum, qui Christū, qui in Cruce suspensus est, diligit, qui eum toto cordis amore complectitur, qui certè in eo totis visceribus delectatur, qui quaque ab eo prohibita respuit, qui sibi mandata cum amore custodit. Sunt enim inimici Crucis Christi, quorum (vt Apostolus ait) finis interitus, & gloria in confusione ipsorum, qui terrena sapient. Sunt & amici Crucis Christi, quorum videlicet conuersatio in cælis est. In tremendo nempe iudicio inter finitos erit, quisquis vitalis huius signi characterem non habebit. Nec ab eo, qui crucifixus est, iudice refert præmium, qui sibi Crucis insigne non offendit impressum. In libro quippe Ezechiel hoc signum Dominus in frontibus gementium & dolentium præcipit imprimi, deinde cateros omnes, qui absque hoc signo reperti sunt, iubet occidi. Nam si diligenter inspicimus, ipsa quoque mandata veroris testamenti sacramentum Crucis redolere sentimus. Cum enim lex diuinitus data sub denario numero traditur, qui videlicet numerus per X literam designatur, quid in hoc *X. litera fi-* aliud, quam figura Crucis exprimitur? Hæc enim litera Crucis habet speciem, quæ *gura Crucis.*

Amemus ergo, dilectissimi, Christum, amemus Crucem, & vnuquisq; nostrum solerter inuigiliter prauam in se reprimere voluntatem. Signum hoc vita non exprimamus tantummodo in fronte carnis, sed recondamus insuper in intimis viscibus castæ & sobriae voluntatis, implentes illud, quod sponsæ sponsus iubet in Canticis. Pone me, inquit, ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum. Perspicuum est, quod cor cogitat, brachium operatur. Ille ergo Christus super cor suum, quasi signaculum ponit, qui cum medullitus diligit, qui ad eum feruenter anhelat, qui cum anxie flagitat, qui in eius desiderio iugiter perseverat. Ille vero super brachium suum ponit Christum, qui extrinsecus quoque eius mandatis insistens, quem in visceribus cordis occultat, etiam in operatione demovitat. Nam & nos in quolibet membro nostro signum ponimus, ut rei, quæ nobis chara est, memoriam non perdamus.

Habeatur igitur Christus in corde, habeatur in operatione signaculum, ut eius *vt Christus in no.*

Vt signum Crucis in corde viatores efficiuntur.

1. Reg. 17.

Exod. 28.

Exod. 12.

Psal. 82.

2. Par. 26.

Luc. 2.

Qui signum Crucis in corde suo impressum habeat, & qui non.

Philip. 3.

Ezech. 9.

debeat no-
strum esse
signaculu.

Aggxi. 2. in nobis semper viua memoria & subrepentium cogitationum prava compescat,
& in his, quæ extrinsecus agimus, Crucifixi charactem euidenter exhibeat. Enim,
vero si nobis Christus signaculum fuerit, & ipse nos sibi grata viciſſitudine signacu-
lum ponit, luxta quod Zorobabel Duci Iudea pollicetur, dices: In illa die ſuscipiā
te, Zorobabel serue meus, & ponam te ſicut signaculum in conſpectu meo. In con-
ſpectu nanque Dei iuſtus ſicut signaculum ponitur, quia per continuū amoris gratiā
in eius memoria ſemper habetur. At contra de impio Rege leconia, qui quoniam
Dei omnipotentis immemor erat, in eius & ipſe non mercurabatur eſſe memoria: Si
fuerit, inquit, leconia annulus dexter in manu mea, inde euellam cum.

Hier. 22.

Quod inuiolabile firmumq[ue] signaculum beatus martyr Cassianus in pectore ſuo

S. Cassiani
constantia
& fortitudi-
no.

poſuerat, qui in tanta fidei conſtantia immobilis permanebat. Illiduntur plague ver-
berum, infliguntur vulnera punctionum, introrquentur irriſionum iacula, vincula
manibus innectuntur, accedit & nuditas corporis, ſed & ſpectaculum circumlatum
vndique deriforum. Inter hos procellarum ſaxientium turbines, inter illas
denique crebrefientium grandinum tempeſtates ſtat firma columna Dei prorsus im-
mobilis. Non concutitur, non quaſſatur, ſed lapidi, ſuper quem fundata eſt, reſta
ſemper & firma conſtanter innititur. Dicebat enim: Quiſ me ſeparabit à charitate
Christi? Tribulatio? an anguſtia? an perſecutio? an fama? an nuditas? an periculum?
an gladius? Illi fremebant dentibus: iſte miris Agni mundi peccata tollentis parie-
tiam cogitat. Carnifices in feruere ſupplicia, ſatiabant cruentam peccatorum rabie;
iſte iam ſecurus in mente verſabat cœleſtis gloria dignitatem. Atq[ue] (vt ita dixerim)
cautus ac prudens iſte negociator, fratres mei, quam felices cum remuneratore cer-
tantium Christo nundinas contrahebat! Deponebat ſiquid ſarcinam carnis, at-
que ad ſtolam festinabat Angelicæ claritatis. Deferebat ferulam crudelium puer-
rum, vt ſanctorum fieret ſocius Angelorū. Postponebat magisterium literas edo-
cendi, atque ad illud vnum alacriter properabat Verbum, cui militante cuncta per
orbem, volumina literatum, Christum Dominū noſtrum, qui cum Deo Patre in
vnitate Spiritus sancti viuit, & regnat in ſecula ſeculorum. Amen.

Rom. 8.

Quod inuiolabile firmumq[ue] signaculum beatus martyr Cassianus in pectore ſuo
poſuerat, qui in tanta fidei conſtantia immobilis permanebat. Illiduntur plague ver-
berum, infliguntur vulnera punctionum, introrquentur irriſionum iacula, vincula
manibus innectuntur, accedit & nuditas corporis, ſed & ſpectaculum circumlatum
vndique deriforum. Inter hos procellarum ſaxientium turbines, inter illas
denique crebrefientium grandinum tempeſtates ſtat firma columna Dei prorsus im-
mobilis. Non concutitur, non quaſſatur, ſed lapidi, ſuper quem fundata eſt, reſta
ſemper & firma conſtanter innititur. Dicebat enim: Quiſ me ſeparabit à charitate
Christi? Tribulatio? an anguſtia? an perſecutio? an fama? an nuditas? an periculum?
an gladius? Illi fremebant dentibus: iſte miris Agni mundi peccata tollentis parie-
tiam cogitat. Carnifices in feruere ſupplicia, ſatiabant cruentam peccatorum rabie;
iſte iam ſecurus in mente verſabat cœleſtis gloria dignitatem. Atq[ue] (vt ita dixerim)
cautus ac prudens iſte negociator, fratres mei, quam felices cum remuneratore cer-
tantium Christo nundinas contrahebat! Deponebat ſiquid ſarcinam carnis, at-
que ad ſtolam festinabat Angelicæ claritatis. Deferebat ferulam crudelium puer-
rum, vt ſanctorum fieret ſocius Angelorū. Postponebat magisterium literas edo-
cendi, atque ad illud vnum alacriter properabat Verbum, cui militante cuncta per
orbem, volumina literatum, Christum Dominū noſtrum, qui cum Deo Patre in
vnitate Spiritus sancti viuit, & regnat in ſecula ſeculorum. Amen.

SERMO BEATI PETRI DAMIANI, S.R.E.

CARDINALIS ET EPISCOPI OSTIENSIS, DE AS.

ſumptione ſanctissime Mariæ Dei genitricis & virginis. Habe-

tur octauo Tomo Aloysij.

15. Auguft.

S. Maria ad
cælos aſſu-
pta a de-
tris filijs
fui reſidet.

Cur Chri-
ſtus aſcen-
diſſe, Ma-
ria vero
aſſumpti-
dicitur.

IC totum dēcurrat ingenium, & aureus ſermo tota relu-
ceat maiestate. Voluntaria oris noſtri beneplacita ſibi faci-
at genitrix Dei, Domina mundi, celi Regina. Ipsi ſenſum
acuat, dirigat ſtylum, & linguam pauperis veniſſiori reſer-
gar eloquio. Illustrat lucem hanc lumine clariori, & ſuo cō-
ueniū ſuam pŕeſentiam donare dignetur. Sublimis iſta di-
es, & ſplendidiōrī Sole refulgans, in qua Virgo regalis ad
hronum Dei Patris euhigit, & in iſpicio Trinitatis ſede re-
poſita, naturam etiam Angelicam ſollicitat ad videndum.
Totu[m] conglomeratu[m] Angelorum frequentia, vt videat Reginam ſedentem à de-
trix Domini virtutum, in veftitu deaurato, in corpoſe ſemper immaculato, circu-
datam varietate, virtutum multiplicitate diſtingatam.

Hac eſt illa dies, quæ celorū officinas ſublimiori gaudio cumulauit, anna mu-
ndo, Angelis continua, continuans homines Angelis, & Angelos hominibus felici
foederatione coniungens. Intuere mentalibus oculis Filium ascendentem, & Ma-
trem aſſumptam, & videbis aliiquid excellentius in aſſencionē Filii exhiberi: & ali-
quid gloriosius in aſſumptione Virginis demonstrari. Ascendit enim Salvator in
cælum potestatiæ virtutis imperio, ſicut Dominus & creator, Angelorum comi-
tatus obsequio, non auxilio fulitus: Aſſumpta eſt Maria in cælum, ſed gratia ſuble-
uantis iudicio, coſitantibus & auxiliatibus Angelis, quam ſubleuabat gratia, non
natura. Ideo dies hec Aſſumptio, illa Aſſencionis vocatur, cum aliud ſit potentia ali-
ud misericordia, ſolumq[ue] ſoli ſit priuilegium Creatori naturam rerum propria po-
tentiæ.